

- ปนัดดา สุกเอี่ยม. (2555). ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เรื่อง พลเมืองดีของสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 [Phon khoṅg kanchatkaṇ rian kansoṅ bæp phasomphasān ruāṅ phonlamuāṅ dī khoṅg sangkhom khoṅg nakriān chan prathomsuksā pī thī ha]. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปานิสรา จิตรประทีป. (2553). การศึกษาผลการเรียนรู้แบบสืบเสาะด้วยการเรียนแบบผสมผสาน เรื่องประวัติศาสตร์ไทย สมัยอยุธยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 [Kānsuksā phonkān rianru bæp supsoṅ duāi kān rian bæp phasomphasān ruāṅ prawattisat Thai samai 'Ayutthaya samrap nakriān chan matthayommasuksā pī thī ha]. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาณุวัฒน์ ศรีไชยเลิศ. (2556). การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์แบบผสมผสาน เรื่อง การซ่อมและประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร [Kānphatthana botriān 'iloen ning bæp phasomphasān ruāṅ kān soṅ læ prakop khoṃphiutoe samrap naksuksā prokræm wichā theknolōyī sarasonthet læ kānsūsān]. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal (มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ). 6(1),303-304.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. (2559). รายชื่อนักศึกษาที่ลงทะเบียน [Rai chu naksuksā thī longthabian]. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 2559, จาก www.cpru.ac.th/cpruthai
- สุภาพรณ มาลัย, ฐิยาพร กันตธณวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์ดี. (2559). การพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการทบทวน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นโปรแกรมไมโครซอฟต์เอกเซล สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ [Kānphatthana botriān phān khruākhaī 'inthoenet phua kān thopthuan ruāṅ khwāmru būangton prokræm maikhrosōp 'æksēt samrap nakriān radap prakāsanīyabat wichāchīp]. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 6(2),70-77.
- อายุธ ยิ่งขวัญเจริญ. (2556). การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บแบบผสมผสานเรื่องการจัดแสงการถ่ายภาพในสตูดิโอ สำหรับนักเรียนระดับปริญญาตรีที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน [Kānphatthana botriān phān wep bæp phasomphasān ruāṅ kānchat sǎng kān thāi phap nai satudi'ō samrap naksuksā radap parinya tri thī mī bukkhalikkaphap tæktāng kan]. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal (มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ). 6(2),126-137.

การพัฒนาแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร

Model Development for Enhancing Competency in Measurement and Evaluation of Learning for Teachers in Schools under the Municipality of Sakon Nakhon City

ณัฐมา ไกยะฝ่าย¹ วลนิกา ฉลากบาง² และ วันเพ็ญ นันทะศรี³
Nattacha Kaiyafai,¹ Wannika Chalabang² and Wanpen Nantasee³

Article History

Received : November 21, 2018

Revised : December 19, 2018

Accepted : December 19, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ประกอบด้วย (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) นำร่างรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คนประเมิน และระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 108 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นแบบไม่เป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.23-0.85 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ (1) ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ (1.1) การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด (1.2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (1.3) ความพร้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองของครู (1.4) การนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และ (1.5) ความเชี่ยวชาญของวิทยากร (2) ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 3 ด้าน คือ (2.1) ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (2.2) ด้านการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร และ (2.3) ด้านการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ (3) กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 4 ขั้นตอน คือ (3.1) ขั้นการสำรวจความต้องการ (3.2) ขั้นการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (3.3) ขั้นการดำเนินการเสริมสร้างจำแนกเป็น การเสริมสร้างโดยองค์กร และการเสริมสร้างโดยตนเอง และ (3.4) ขั้นการประเมินผล (4) ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย (4.1) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (4.2) ครูมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ (4.3) ครูมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2) รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.45)

คำสำคัญ : การเสริมสร้าง ; สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล ; เทศบาลนครสกลนคร ; การพัฒนารูปแบบ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขานวัตกรรมการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Master's Student in Educational Administration Innovation, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,3} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Assistant Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

ABSTRACT

The objectives of this study were to develop a model and verify its appropriateness for enhancing competency in measurement and evaluation of learning for teachers in schools under the Municipality of Sakon Nakhon City. The study was conducted in 2 phases. Phase 1: development of a model for enhancing competency in measurement and evaluation of learning for teachers in schools under the Municipality of Sakon Nakhon City comprising: (1) study of relevant concepts, theories, documents and research, (2) assessment of the developed model for enhancing competency in measurement and evaluation of learning by 5 experts. Phase 2: verification of the appropriateness of developed model. The sample used was school administrators and teachers at schools under the Municipality of Sakon Nakhon City in academic year 2017 totaling 108 people who were selected by disproportionate stratified random sampling. The tool used in data collection was a 5-level rating scale questionnaire whose IOC indexes ranged between 0.80 and-1.00, discrimination power values ranged between 0.23 and-0.85, and entire reliability coefficient was 0.97. Statistics used in data analysis were mean and standard deviation.

Findings of the study revealed as follows. 1) The model for enhancing competency in measurement and evaluation of learning for teachers under the Municipality of Sakon Nakhon City comprises 4 components, namely: (1) 5 factors contributing to success in enhancing competency of teachers: (1.1) support from original affiliation, (1.2) school administrator's leadership, (1.3) readiness and commitment to self-development of teachers, (1.4) supervision of school administrator, and (1.5) expertise of lecturer; (2) a scope of competency in measurement and evaluation of learning comprising 3 aspects: (2.1) authentic measurement and evaluation, (2.2) implementation of evaluation results to improve the learning management and curriculum, and (2.3) creating learning evaluation tools and finding their quality; (3) procedure for enhancing competency in measurement and evaluation of learning comprising 4 steps: (3.1) needs survey, (3.2) planning and targeting, (3.3) enhancing procedure as classified into enhancing by organization and enhancing by self, and (3.4) evaluation; (4) results of enhancing competency in measurement and evaluation of learning comprising: (4.1) teachers having knowledge and understanding in measurement and evaluation of learning, (4.2) teachers having skills in measurement and evaluation of learning, and (4.3) teachers having good attitude towards measurement and evaluation of learning. 2) The model for enhancing competency in measurement and evaluation of learning for teachers in schools under the Municipality of Sakon Nakhon City as a whole was appropriate at high level ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = 0.45).

Keywords : Enhancing ; Competency in Measurement and Evaluation ; Municipality of Sakon Nakhon City ; Model Development

บทนำ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียน การสอน ช่วยให้ครู ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จะนำไปปรับเปลี่ยนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน เพื่อสะท้อนให้เห็นคุณภาพของครูที่จะส่งเสริมสนับสนุน ให้นักเรียนเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ อย่างไรก็ตามการวัด

และประเมินผลยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวัดและประเมินผลในระดับชั้นเรียน ที่ครูยังมีการปฏิบัติที่คลาดเคลื่อน ไม่เป็นไปตามแนวทางการวัด และประเมินผลของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น การใช้แบบ ทดสอบมากกว่าการวัดและประเมินตามสภาพจริง การมีทัศนคติ ที่ไม่ดีต่อการประเมิน การขาดความมั่นใจในวิธีการประเมิน (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) ดังนั้นกล่าวได้ว่า การวัดและประเมินผล

เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่ได้รับความสำคัญในฐานะช่วยปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียนเพื่อตรวจสอบว่า ผู้เรียนได้พัฒนาไปตามหลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่ได้ดีที่สุดคือครูผู้สอน ในการประเมินผลการเรียนนั้น ผู้สอนสามารถกระทำได้ ทุกขั้นตอนของการเรียนการสอนตั้งแต่ก่อนเริ่มเรียน ระหว่างเรียนและหลังการเรียน โดยอาจใช้การประเมินความก้าวหน้า เพื่อทราบพัฒนาการและปรับปรุงการเรียนรู้หรือประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่าของการเรียนรู้ของผู้เรียน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2559) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ ลักษณะนิสัย และคุณธรรม โดยเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานด้านวิชาการของเทศบาลนครสกลนคร ได้แก่ ศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และหัวหน้างานวัดผล ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร เกี่ยวกับการจัดการศึกษาประจำปีการศึกษา 2558 พบว่า ปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขเร่งด่วน คือ ด้านวิชาการโดยเฉพาะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้สอน ประเด็นที่เป็นปัญหา คือ ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลไม่เพียงพอ ครูไม่ได้วางแผนในการวัดและประเมินผลล่วงหน้า ครูไม่มีทักษะในการสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบอื่นๆ นอกจากข้อสอบ และครูไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์เต็มที่ (สมัย วงศ์ษาพาน, อัครพงศ์ ภูติยา, สุวพัชร อุปพงศ์, และ วารุณี บุรีมาต, สัมภาษณ์ 30 กันยายน 2559) จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาที่จะต้องมีการบริหารและการจัดการควบคู่กันไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ผู้ศึกษาในฐานะครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร จึงมีความสนใจที่จะนำเสนอรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และส่งผลต่อไปยังคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร

2. ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร

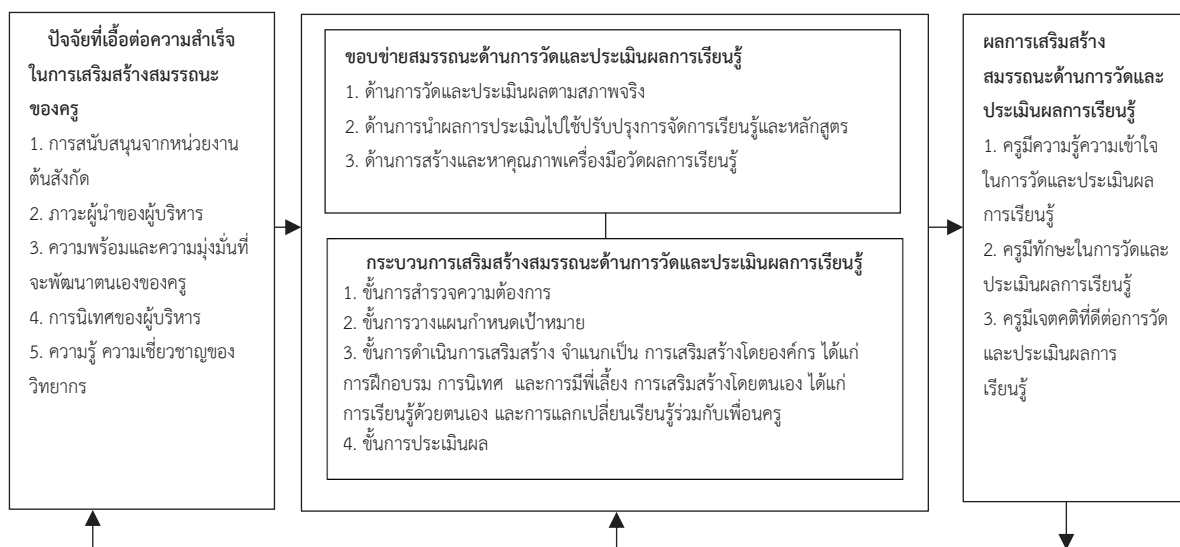
สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้ รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู จาก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) พรชัย เจดามาน (2556) เพิ่มสกุล เล็กสรเสรี (2558)
2. ศึกษาขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. ศึกษากระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จาก ชูชัย สมิตไกร (2554) Silanoi et al (2011) Heneman, Schwab, Fossum & Dyer (1983) Werner & Devimone (2006) Nicole, Tracey & Anne (2014)
4. ศึกษาผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จาก สุรติยาพร ทองอึ้ง (2556) ได้กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ประกอบด้วย 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 2) นำร่างรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ว่าต้องมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

ระยะที่ 2 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล 1 “เชิงชุมประชาชนกุล” โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 “ยุติธรรมวิทยา” และโรงเรียนเทศบาล 4 “รัฐประชานุเคราะห์” ปีการศึกษา 2560 จำนวน 131 คน (สำนักงานศึกษาเทศบาลนครสกลนคร, 2560) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 108 คน กลุ่มตัวอย่างใช้การ

สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) แบบไม่เป็นสัดส่วน ใช้สถานภาพตำแหน่งเป็นชั้น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงจำนวน 10 คน และครูผู้สอนใช้วิธีสุ่มแบบง่ายโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 ของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียนได้ จำนวน 98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 แบบประเมินองค์ประกอบของรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร

ระยะที่ 2 แบบสอบถาม จำแนกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา สถานภาพตำแหน่ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และประสบการณ์ในการสอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23–0.85 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำร่างรูปแบบส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินองค์ประกอบของรูปแบบ

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บด้วยตนเอง ในระหว่าง เดือนธันวาคมพ.ศ.2560 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ได้รับกลับคืนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้ นำร่างรูปแบบ ที่ได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิมาตรวจสอบความเรียบร้อย และนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ระยะที่ 2 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบ ความเรียบร้อยแล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปลงรหัสและนำไป วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้ 4.51-5.00 คือมีความเหมาะสมมากที่สุด 3.51-4.50 คือมีความเหมาะสมมาก 2.51-3.50 คือมีความเหมาะสม ปานกลาง 1.51-2.50 คือมีความเหมาะสมน้อย 1.00-1.50 คือ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร สกลนคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปัจจัยที่เอื้อ ต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู ประกอบด้วย การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความพร้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองของครู การนิเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา และความรู้ความเชี่ยวชาญของวิทยากร 2) ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ด้านการ นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร และด้านการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ 3) กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการสำรวจความต้องการ ขั้นการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ขั้นการเสริมสร้าง จำแนกเป็น การเสริมสร้าง โดยองค์กร ได้แก่ การฝึกอบรม การนิเทศ และการมีพี่เลี้ยง และการเสริมสร้างโดยตนเอง ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครู และขั้นการประเมินผล และ 4) ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ครูมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และครู

มีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และผลการประเมิน องค์ประกอบของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.12) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนครโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ	n = 5		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู	4.78	0.13	มากที่สุด
2. ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.76	0.03	มากที่สุด
3. กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.86	0.15	มากที่สุด
4. ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.80	0.03	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.80	0.12	มากที่สุด

2. รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมิน การเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.45) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครสกลนคร

องค์ประกอบ	n = 108		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู	4.23	0.51	มาก
2. ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	4.33	0.46	มาก
3. กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้	4.29	0.46	มาก
4. ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้	4.31	0.51	มาก
โดยรวมเฉลี่ย	4.28	0.45	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความพร้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองของครู การนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และความรู้ความเชี่ยวชาญของวิทยากร องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ด้านการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร และด้านการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการสำรวจความต้องการ ขั้นการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ขั้นการเสริมสร้างจำแนกเป็น การเสริมสร้างโดยองค์กร ได้แก่ การฝึกอบรม การนิเทศ การมีพี่เลี้ยง และการเสริมสร้างโดยตนเอง ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครู ขั้นการประเมินผล และองค์ประกอบที่ 4 ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และครูมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยนำเข้าที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครูและ มีกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามขอบข่ายสมรรถนะที่กำหนด ส่งผลให้ครูได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) กล่าวว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการพัฒนาประกอบด้วย กำหนดนโยบายชัดเจน ชี้แนะ สนับสนุนสื่ออุปกรณ์ งบประมาณ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการมีการนิเทศ ติดตามการพัฒนา และครูมีความตั้งใจมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และยังสอดคล้องกับ ชูชัย สมธิโก (2554) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาบุคลากรว่าประกอบด้วยการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ การสำรวจและการกำหนดความต้องการในการพัฒนาบุคลากร การวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์วิธีการและระยะเวลาของการพัฒนา ดำเนินกิจกรรมการพัฒนา และการประเมินผล นอกจากนี้ยังสอดคล้อง ศรีประไพพร พลเยี่ยม และสมใจ ภูมิพันธ์ (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่แสดงออกให้ครูได้เห็นว่ามีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนทางด้านวิชาการ การแสดงออกถึงความรู้ด้านวิชาชีพ ประสบการณ์ และส่งเสริมครูให้มุ่งหาความรู้เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการ ส่งผลให้ครูเกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานหรือพัฒนาตนเองตามไปด้วย

2. รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร มีความเหมาะสมในระดับมาก แสดงว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูฯ ทั้งนี้เพราะรูปแบบได้สร้างขึ้นตามหลักวิชาการ มีการศึกษาเอกสาร งานวิจัยและได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อนำไปให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยตรงพิจารณาองค์ประกอบและรายละเอียดในแต่ละด้าน ต่างก็เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับ ชาญศึก เล็บครุฑ (2557) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพครูด้านวัดและประเมินผลการศึกษา ที่กล่าวว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นศึกษาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษา และครูผู้สอนซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร มีความเหมาะสมในระดับมาก ดังนั้นโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนครจึงควรนำรูปแบบดังกล่าวไปปรับใช้ตามความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนของตน

2. จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู ดังนั้นครูจะต้องพัฒนาตนเองด้วยการตั้งใจมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่ในการวัดและประเมินผล เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ซึ่งจะช่วยให้ครูทำหน้าที่ของตนได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้บริหารในฐานะผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในของโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำในการดำเนินงานวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โน้มน้าวจูงใจให้ครูปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งให้คำแนะนำและปฏิบัติต่อครูอย่างให้เกียรติในการจัดการเรียนการสอนและสรุปผลการนิเทศ เพื่อเป็นข้อมูลการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลในการนำรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปทดลองใช้

2. ควรทำวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูเพื่อตรวจสอบและยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชูชัย สมितिไกร. (2554). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ* [Kān fuk 'ōprom bukkhalakōṇ nai 'ongkān]. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* [Kānwichai buāngton]. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พรชัย เจดามาน.(2556). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์* [Kānphatthana saphpayakōṇ manut]. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2559, จาก <http://www.oknation.net/blog/jedaman>.
- เพิ่มสกุล เล็กสรเสรีญ. (2558). 7 ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการจัดอบรม/สัมมนา [chēt patchai sū khwāmsamret nai kānchat 'ōprom / sammana]. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2559, จาก [http:// www.trainingdesign.net/](http://www.trainingdesign.net/).
- ลัดดา ศิลาน้อย และคณะ. (2554). รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน [Rupbāep kānboṛihān chatkān phūa phatthana wichāchīp khru nai phūmiphak tawan'ōk chiāng nūa tōṇ bon]. *วารสารวิจัย มข.* 16(3),281-291.
- ศรีประไพ พลเยี่ยม และ สมใจ ภูมิพันธ์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ [Khwāmsamphan rawāng phāwa phū nam thāng wichākān khoṅg phūboṛihān sathan suksā kap prasitthiphāp kānsōṅ khoṅg khru sangkat samnakngān khēt phūnthī kānsuksā prathom suksā bung kān]. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม.* 5(3),48-55.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมิน* [Thritsadi kānpramāen]. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมัย วงศ์พาน, อัครพงศ์ ภูติยา, สุวพัชร อุปพงศ์ และวราวุธ บุรีมาต. (2559, 30 กันยายน). *ศึกษานิเทศก์, ผู้บริหารสถานศึกษา, หัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้างานวัดผล* [Suksānithet , phūboṛihān sathan suksā , huānā ngān wichākān lāe huānā ngān watphon [samphat] [สัมภาษณ์].
- สำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร.(2560). *โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสกลนคร* [Rongriān nai sangkat thetsabān nakhōṅ sakon nakhōṅ]. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 2560, จาก <http://www.sakoncity.go.th/>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)* [Khoṣānce kanpatirū kānsuksā nai thotsawat thī sōṅg (Phaṅ.Sō. sōṅgphanhāṛōṇhasipsōṅ - sōṅgphanhāṛōṇhoksip 'et)]. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุรติยาพร ทองอ่ำ. (2556). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับครูในสังกัดเทศบาลนครสวรค์* [Rupbāep kānphatthana samatthana dān kān watphon pramāenphon tān laksut kēn klāng kānsuksā naphūn thān Phutthasakkarat sōṅgphanhāṛōṇhasip 'et samrap khru nai sangkat thetsabān nakhōṅ sawan]. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุวิมล ร่องวานิช. (2550). *วิจัยในชั้นเรียน* [Wichai nai chan riān]. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- หาญศึก เล็บครุฑ. (2557). *การพัฒนาแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพครูด้านวัดและประเมินผล การศึกษา ในเอกสารการประชุมวิชาการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมระดับชาติ* [Kānphatthana rūpbāep kān riān kānsōṅ phūa songscēm samatthana wichāchīp khru dā nawat lāe pramāenphon kānsuksā nai 'ēkkasān kān prachum wichākān kharusat 'utsahakam radap chat]. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

อพนันท์ พูลพุทธา. (2560). การพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
กรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม [Kāṇphatthana samatthana kaṇ wat læ pramœṇphon kaṇ
rīanru khōṅ naksuksa fuk prasopkaṇ wichāchīp khru kōṛani mahawitthayalai ratchaphat Maha
Sarakhom]. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Heneman, H. G., Schwab, D. P., Fossum, J. A., & Dyer, L. D. (1983). *Personnel/Human Resource Management*.
Illinois : Irwin.